

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4Tos/62/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6220010080
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Bušík, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2020:6220010080.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Bušíka, PhD. a sudcov JUDr. Martina Ľuptáka, PhD. a JUDr. Adriány Považanovej, v trestnej veci obvineného C. H. stíhaného pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a), písm. b) Tr. zák., na neverejnom zasadnutí dňa 25. júna 2020, o sťažnosti obvineného proti uzneseniu Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 3T/30/2020 zo dňa 08. júna 2020, takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. z r u š u j e sa uznesenie Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 3T/30/2020 zo dňa 08.06.2020.

Rozhodujúc sám podľa § 72 ods. 1 písm. b/, e/, § 238 ods. 4/, § 79 ods. 3/ Tr. por., obvineného C. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXXX, t. č. vo väzbe v ÚVV a ÚVTOS H. H. z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por., i h n e ď p r e p ú š ť a z väzby na slobodu.

Podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. ako náhradu väzby p r i j í m a písomný sľub obvineného zo dňa 08.06.2020.

Podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. ako náhradu väzby n a r i a ď u j e nad obvineným dohľad probačného a mediačného úradníka bez kontroly technickými prostriedkami.

Podľa § 82 ods. 1 písm. a/, f/, h/, j/ Tr. por. obvinenému ukladá nasledujúce obmedzenia a povinnosti:

- zákaz vycestovania do zahraničia,

- povinnosť pravidelne sa dostavovať pred probačného a mediačného úradníka Krajského súdu v Banskej Bystrici s miestom výkonu na Okresnom súde Veľký Krtíš s tým, že prvýkrát je povinný sa dostaviť pred probačného a mediačného úradníka v lehote 3 pracovných dní od jeho prepustenia z väzby v úradných hodinách,

- zákaz úmyselne sa priblížiť k poškodenej V. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXX, t.č. B. č. XXX a k maloletej V.Q. nar. XX.XX.XXXX, na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov,

- zákaz kontaktu s poškodenou V. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXX, t.č. B. č. XXX a s maloletou V.Q. nar. XX.XX.XXXX, v akejkoľvek forme, vrátane kontaktovania prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby alebo inými obdobnými prostriedkami

Podľa § 80 ods. 2 Tr. por. obžalovanému u k l a d á povinnosť oznámiť policajtovi, prokurátorovi alebo súdu, ktorý vedie konanie, každú zmenu miesta pobytu.

o d ô v o d n e n i e :

Uznesením sp. zn. 3T/30/2020 zo dňa 08. júna 2020 samosudca Okresného súdu Veľký Krtíš podľa § 79 ods. 3 Tr. por. s odkazom na § 72 ods. 1 písm. b) Tr. por. žiadosť obvineného C. H. o prepustenie z väzby na slobodu zamietol. Podľa § 238 ods. 4 Tr. por. ponechal obvineného C. H. vo väzbe z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por. Podľa § 80 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por. súd neprijal písomný sľub obvineného zo dňa 08. júna 2020 a u obvineného väzbu nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka.

Proti tomuto uzneseniu podal obvinený priamo do zápisnice o jeho výsluchu zo dňa 08. júna 2020 sťažnosť, ktorú písomne doplnil prostredníctvom obhajcu podaním doručeným prvostupňovému súdu dňa 10. júna 2020. V sťažnosti v podstate namietal, že dňa 13. mája 2020 si podal žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, pretože sa vo veci necíti byť vinným. Uviedol, že po tom, ako sa zblížil s poškodenou, jej dcérou a synom, poškodená bola zvyknutá viesť záhaľčivý život, o deti sa veľmi nestarala, čo tieto zneužívali. Porušovali školskú dochádzku, priatelili sa so závadovými osobami, požívali alkohol a iné zakázané látky. Obvinený uviedol, že sa pokúšal o nápravu týchto detí tým, že trval, aby riadne chodili do školy, netúlali sa, nepožívali alkohol a iné látky. Poukázal na znalecké posudky I.. F. a C.. R.. Uviedol, že doposiaľ vypočutí svedkovia spochybnili výpovede poškodenej, pričom namietal, že prvostupňový súd nevyhodnotil tieto výpovede svedkov v prospech obvineného. Obvinený prehlásil, že si počas doterajšej väzby uvedomil, že jeho vzťah s poškodenou nemá žiadnu budúcnosť a preto už nemieni s poškodenou udržiavať styk, rešpektuje, že poškodená býva u svojej matky v B., čo je od jeho bydliska cca 80 km a nemieni ju v žiadnom prípade kontaktovať. V prípade prepustenie z väzby na slobodu by sa zdržiaval v mieste svojho trvalého bydliska a rešpektoval by všetky obmedzenia, ktoré by mu súd uložil. Namietal, že prvostupňový súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nereagoval na podstatné a právne relevantné námietky obvineného, z uvedeného dôvodu došlo k porušeniu jeho základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy SR. Navrhol, aby bol z väzby prepustený na slobodu.

Podľa § 192 ods. 1/ písm. a/, b/ Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia. Po postupe v zmysle uvedeného ustanovenia krajský súd dospel k záveru, že sťažnosť obvineného bola podaná sčasti dôvodne.

Uznesením Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 0Tp/201/2019 zo dňa 20. decembra 2019 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5Tpo/1/2020 zo dňa 7. januára 2020 bol obvinený C. H. vzatý do väzby z dôvodov § 71 ods. 1 písm. b), c) Tr. por. Väzba obvineného nebola nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka. Uznesením Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 0Tp/201/2019 zo dňa 20. januára 2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5Tpo/8/2020 zo dňa 28. januára 2020 bola žiadosť obvineného o prepustenie z väzby na slobodu zamietnutá a jeho väzba nebola nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka. Následne uznesením Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 0Tp 201/2019 z 24. februára 2020 bola žiadosť obvineného o prepustenie z väzby na slobodu zamietnutá, písomný sľub obvineného nebol prijatý a väzba nebola nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka. Uznesením Okresného súdu Veľký Krtíš sp. zn. 0Tp/201/2019 zo dňa 6. apríla 2020, v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5Tpo/28/2020 z 21. apríla 2020 bola žiadosť obvineného o prepustenie z väzby na slobodu zamietnutá.

Dňa 29. apríla 2020 pod sp. zn. Pv 492/19/6610-95 na neho podal prokurátor Okresnej prokuratúry Veľký Krtíš na Okresný súd Veľký Krtíš obžalobu pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a), ods. 3 písm. d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a), písm. b) Tr. zák., na tom skutkovom základe, ako je v nej uvedené.

Dňa 13. mája 2020 bola prvostupňovému súdu doručená žiadosť obvineného o prepustenie z väzby na slobodu, ktorej súčasťou bol aj jeho písomný sľub, že v prípade prepustenia z väzby na slobodu sa nedopustí protiprávneho konania a dodrží všetky obmedzenia a príkazy, ktoré by mu súd uložil. Prvostupňový súd rozhodol napadnutým uznesením a na základe podanej sťažnosti bol spis predložený krajskému súdu.

Podľa § 79 ods. 2 Tr. por., policajt, prokurátor, sudca pre prípravné konanie a súd sú povinní skúmať v každom období trestného stíhania, či dôvody väzby trvajú, alebo či sa zmenili. Sudca pre prípravné konanie tak koná iba pri rozhodovaní o návrhu prokurátora na predĺženie lehoty väzby alebo o zmene dôvodov väzby a pri rozhodovaní o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby podľa odseku 3. Ak v prípravnom konaní prokurátor zistí, že dôvody väzby sa zmenili, podá návrh sudcovi pre prípravné konanie na rozhodnutie o zmene dôvodov väzby. Sudca pre prípravné konanie o takom návrhu rozhodne bez meškania. Ak súd vyhlásil oslobodzujúci rozsudok, predseda senátu bezodkladne vydá príkaz na prepustenie obvineného z väzby s uvedením dôvodu prepustenia a uvedie túto okolnosť v zápisnici; takto postupuje predseda senátu aj vtedy, ak v súdnom konaní uplynula lehota väzby podľa § 76 ods. 6.

Podľa § 79 ods. 3/ Tr. por., obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhoví, predloží ju bez meškania so svojím stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť.

Podľa § 238 ods. 4 Tr. por., ak je obvinený vo väzbe, rozhodne súd o väzbe prednostne a urýchlene a ak to okolnosti prípadu umožňujú, tak súčasne s rozhodnutím podľa § 239 ods. 1 <., § 241 <., § 244 < alebo § 331 ods. 1 <., najneskôr však tak, aby postupom podľa § 76 ods. 3 < alebo <. došlo k právoplatnému rozhodnutiu o väzbe do uplynutia lehoty, ktorá by bola základnou alebo predĺženou lehotou väzby v prípravnom konaní.

Podľa čl. 17 ods. 2/ Ústavy SR nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa čl. 17 ods. 5/ Ústavy SR do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa § 302 ods. 2 Tr. por.; pri rozhodovaní o väzbe má právo zúčastniť sa na neverejnom zasadnutí aj prokurátor, obvinený a jeho obhajca; pri rozhodovaní o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe môže predseda senátu účasť týmto osobám umožniť. Predseda senátu postupuje pri zabezpečovaní účasti prokurátora, obvineného a obhajcu podľa § 72 ods. 2. Ak je to potrebné, predseda senátu pri rozhodovaní o väzbe alebo o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe upovedomí o neverejnom zasadnutí aj zástupcu záujmového združenia alebo inú osobu ponúkajúcu záruku alebo peňažnú záruku a umožní ich účasť. Ak sa má rozhodovať vo veciach spojených s výkonom kontroly technickými prostriedkami, predseda senátu o neverejnom zasadnutí upovedomí aj príslušného probačného a mediačného úradníka.

Podľa § 80 ods. 1/ Tr. por., ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a) alebo c), môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode alebo prepustiť ho na slobodu, ak

b) obvinený dá písomný sľub, že povedie riadny život, najmä že sa nedopustí trestnej činnosti a že splní povinnosti a dodrží obmedzenia, ktoré sa mu uložia, a súd alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie považuje sľub vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávaného prípadu za dostatočný a prijme ho, alebo

c) s ohľadom na osobu obvineného a povahu prejednávaného prípadu možno účel väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným alebo odovzdaním dohľadu nad obvineným do iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu.

Na neverejnom zasadnutí krajského súdu konanom dňa 25. júna 2020 pri rozhodovaní o sťažnosti proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o prepustenie z väzby, predseda senátu postupujú podľa § 302 ods. 2 Tr. por. na žiadosť obvineného doručenej krajskému súdu dňa 22. júna 2020 umožnil účasť obvineného, jeho právneho zástupcu a prokurátora. Obvinený uviedol, že v prípade prepustenia na slobodu chce splniť všetky obmedzenia a povinnosti, chce sa starať o hospodárske zvieratá a o svoje deti.

Krajský súd po preskúmaní predloženého spisového materiálu rovnako ako okresný súd dospel k záveru, že v súčasnom štádiu trestného konania doposiaľ zabezpečené dôkazy, vrátane tých, ktoré boli zadovážené po predchádzajúcom rozhodnutí krajského súdu, nevyvrátili dôvodné podozrenie, že skutok, ktorý sa kladie obvinenému za vinu bol spáchaný, tento skutok je možné posúdiť ako konkrétny zločin a zo spisového materiálu rovnako vyplýva dôvodné podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený.

Avšak po preskúmaní spisového materiálu v rozsahu zodpovedajúcom rozhodnutiu o väzbe obvineného, dospel krajský súd k záveru o nevyhnutnosti prepustenia obvineného z väzby na slobodu z dôvodu, že prvostupňový súd pri rozhodovaní nepostupoval v súlade so zákonom, keď po podaní obžaloby nerozhodol o väzbe obvineného prednostne a urýchlene. Je síce faktom, že obžaloba bola podaná na obvineného v dostatočne dlhom čase pred uplynutím základnej lehoty väzby v prípravnom konaní, ani v takomto prípade však rozhodnutie súdu o väzbe nemožno ponechávať do uplynutia tejto predpokladanej lehoty, ale treba o väzbe rozhodnúť tak, ako to prikazuje ustanovenie § 238 ods. 4 Tr. por., to znamená prednostne a urýchlene.

Zo spisového materiálu je zrejmé, že obžalobu podal okresný prokurátor na súd dňa 29. apríla 2020, okresný súd rozhodol napadnutým uznesením v zmysle § 238 ods. 4 Tr. por. dňa 08. júna 2020, teda od podania obžaloby po vyše 6 týždňoch. Z judikatúry Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ale i z obsahu viacerých nálezov Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že takýto prieťah v súvislosti s rozhodovaním o väzbe je neakceptovateľný. Uvedeným postupom všeobecného súdu potom boli porušené základné práva obvineného, vyplývajúce z obsahu čl. 17 ods. 2, 5 Ústavy Slovenskej republiky, ďalej jeho práva podľa čl. 8 ods. 2 a 5 Listiny základných práv a slobôd a podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

S poukazom na vyššie uvedené, keď je zrejmé, že postup samosudcu prvostupňového súdu nespĺňa požiadavku prednostného a urýchleného rozhodnutia o trvaní zákonných predpokladov väzby v intenciách základných práv obvinenej osoby, dospel krajský súd k záveru o porušení garancií procesnej povahy v súvislosti s rozhodovaním o zákonnosti väzby a nevyhnutnosti prepustenia obvinenej osoby z väzby na slobodu.

Keďže postup okresného súdu odôvodňuje prepustenie obvineného na slobodu, ale na druhej strane väzobné dôvody u neho stále pretrvávajú, dospel krajský súd k záveru o možnosti nahradenia jeho väzby prijatím písomného sľubu a dohľadom probačného a mediačného úradníka nad jeho správaním. Je pritom potrebné uviesť, že takýto postup je zákonný aj keď doslovné znenie ustanovenia § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. nepripúšťa nahradenie kolúznej väzby procesnými prostriedkami uvedenými v ustanovení § 80 ods. 1/ Tr. por. a § 81 ods. 1/ Tr. por. Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd totiž zabezpečuje pre obvinených väčší rozsah práv ako Trestný poriadok tým, že umožňuje prijatie záruky v podobe dohľadu probačného a mediačného úradníka a písomného sľubu aj v prípade kolúznej väzby, preto je možné tento inštitút v predmetnej veci využiť. Uvedený záver krajského súdu je v súlade s rozhodovacou praxou Ústavného súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Navyše povinnosť krajského súdu skúmať možnosť nahradenia väzby obvineného uvedenými inštitútmi vyplýva z obsahu nálezu Ústavného súdu SR č. 67/2013-41.

Zároveň na posilnenie účelu, ktorý by sa inak dosiahol väzbou, krajský súd v intenciách § 82 ods. 1/ Tr. por. uložil krajskému súdu obvinenému povinnosti a obmedzenia špecifikované vo výrokovej časti tohto uznesenia. Tieto sú vymedzené tak, aby v danom štádiu konania vo svojom súhrne predstavovali dostatočnú záruku na to, aby bola eliminovaná obava z konania obvineného v zmysle § 71 ods. 1 písm. b/, c/ Tr. por.. Obvinenému tiež bola v zmysle § 80 ods. 2/ Tr. por. uložená povinnosť oznámiť policajtovi, prokurátorovi alebo súdu, ktorý vedie konanie, každú zmenu miesta pobytu.

Podľa § 194 ods. 1 písm. a/ Tr. por. ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie, rozhodne vo veci sám.

Z uvedených dôvodov krajský súd napadnuté uznesenie zrušil a sám rozhodol o prepustení obvineného z väzby na slobodu tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Krajský súd však v tejto súvislosti dôrazne upozorňuje obvineného, že prepustenie z väzby na slobodu v jeho prípade neznamená, že pominulo dôvodné podozrenie z toho, že spáchal prejednanú trestnú činnosť. Dokazovanie o prípadnej vine, resp. nevine obvineného bude predmetom ďalšieho konania. Obvinený po prepustení z väzby na slobodu musí viesť riadny život a vyvarovať sa protiprávneho konania a konfliktných situácií, ktoré by mohli viesť k porušeniu zákona. V opačnom prípade môže byť obvinený vzatý do väzby z dôvodov uvedených v § 71 ods. 3 Tr. por.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu riadny opravný prostriedok nie je prípustný.